

Το νέο τοπίο στην άσκηση επαγγέλματος του μηχανικού και το παλιό τοπίο από τους αρχιτέκτονες

του **ΘΑΝΑΣΗ Κ. ΠΑΠΠΑ**

Αρχιτέκτων, Μέλος Α του ΤΕΕ και Γενικός Γραμματέας ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Είναι γνωστό το Π.Δ. 165/2000 το οποίο αναφέρεται στην προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για αναγνώριση διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σύμφωνα με την οδηγία 89/48/ΕΟΚ. Η οδηγία αυτή εφαρμόζεται σε υπηκόους κράτους - μέλους της Ε.Ε. που επιθυμούν να ασκήσουν νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα σε κράτος - μέλος υποδοχής. Αναφέρεται δε σε γενικό σύστημα αναγνώρισης διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών (3) ετών.

Το ΤΕΕ θεωρεί πως τα διπλώματα «μηχανικών» που δεν έχουν αναγνωριστεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ και δεν έχουν υποβληθεί σε εξετάσεις για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος δεν ανταποκρίνονται στην ισχύουσα νομοθεσία και οι «μηχανικοί» αυτοί δεν μπορούν να εγγραφούν στο μητρώο του ΤΕΕ.

Επί πλέον έχει προσφύγει στο ΣτΕ και ζητά την ακύρωση του παραπάνω Π.Δ.

Η επικριματολογία αναφέρεται:

- ✓ Στην προώθηση του δημοσίου συμφέροντος
- ✓ Στην υποβάθμιση του επαγγέλματος του μηχανικού αφού θα μπαίνουν στο επάγγελμα πρόσωπα που δεν συγκεντρώνουν αποδεδειγμένα τα απαραίτητα προσόντα.
- ✓ Στην άριστη μεταχείριση διπλωματούχων μηχανικών ελληνικών ΑΕΙ αφού μέσω του Συμβουλίου αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, απονέμονται δικαιώματα ισοτιμίας τίτλων και προσόντων σε «μηχανικούς» με σπουδές βραχείας διάρκειας.

Β. Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ

Η οδηγία 89/48 δεν περιλαμβάνει τους αρχιτέκτονες για τους οποίους ισχύει η 85/384/ΕΟΚ και στον εθνικό χώρο τα Π.Δ. 107/93 και 272/00, η οποία όμως προτείνεται να καταργηθεί και να ενσωματωθεί μαζί με τις γενικότερες αλλαγές σε μια νέα γενική οδηγία για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων.

Πρέπει να θυμίσουμε πως η οδηγία 85/384 ενσωματώθηκε στο Εθνικό δίκαιο με καθυστέρηση κι αφού η χώρα καταδικάστηκε από το δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Τότε θεωρήθηκε πως κατά κάποιο τρόπο καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις του περιεχομένου σπουδών του πτυχίου αρχιτεκτονικής που αποτελούν προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα. Απαιτήσεις - προϋπο-

θέσεις που κατ' ελάχιστον αναφέρονται:

- ✓ Σε σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου και κύριο αντικείμενο την αρχιτεκτονική
- ✓ Σε σπουδές που πρέπει να διατηρούν ισορροπία ανάμεσα σε θεωρητικές πλευρές της εκπαίδευσης στον τομέα της αρχιτεκτονικής
- ✓ Σε σπουδές τουλάχιστον 4 ετών με πλήρη απασχόληση σε Πανεπιστήμιο (ή 6 ετών σε παν/μιο απ' τα οποία 3 τουλάχιστον με πλήρη απασχόληση)
- ✓ Στην επισφράγιση της παραπάνω εκπαίδευσης με επιτυχία σε διαγωνισμό Πανεπιστημιακού επιπέδου.

Επομένως κάτοχοι πτυχίων - πιστοποιητικών που δεν πληρούν τις παραπάνω ελάχιστες προϋποθέσεις των σπουδών αρχιτεκτονικής δεν μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα του αρχιτέκτονα.

Έτσι παρότι στο εθνικό δίκαιο ορίζεται πως ασκείται το επάγγελμα του αρχιτέκτονα, εξακολουθούν να ασκούν αρχιτεκτονική τόσο διπλωματούχοι μηχανικοί ανώτατων σχολών με μέγιστο χρόνο σπουδών αρχιτεκτονικής 2 εξάμηνα, όσο και πτυχιούχοι σχολών που δεν αντίκρου στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Γι' αυτό έπρεπε η Πολιτεία να αποσαφηνίσει το καθεστώς άσκησης του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα διασφαλίζοντας την πραγματική άσκηση αυτού για τους κατόχους ελληνικών τίτλων ορίζοντας πως δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα έχουν μόνο οι:

- Διπλωματούχοι σχολών αρχιτεκτονικής όπως αναφέρεται στην από 5.5.94 ανακοίνωση της ελληνικής κυβέρνησης.
- Όσοι είχαν αποκτήσει πτυχίο - πιστοποιητικό που εθεωρείτο επαρκές για την άσκηση της αρχιτεκτονικής με βάση κεκτημένα δικαιώματα ή υφιστάμενες εθνικές διατάξεις, υπό τον όρο πως οι τίτλοι και τα δικαιώματα αυτά αποκτήθηκαν μέχρι την 5.8.1985 ή οι δικαιούχοι βρίσκονται στο τρίτο ακαδημαϊκό έτος σπουδών.

Γ. Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ωστόσο στον εθνικό χώρο ουσιαστικά ισχύει ο Ν. 4663/30 (ΦΕΚ 149/Α/9.5.1930 - Πρόεδρος Δημοκρατίας Α. Ζαΐμης) όπου αναφέρεται πως «... στην έννοια της άσκησης του επαγγέλματος του Π.Μ. νοείται συνυπάρχουσα η εξάσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα... περιοριζομένης εις καθαρά αρχιτεκτονικές και οικοδομικές εργασίες...».

Η ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, το Π.Δ. 227/94, το Π.Δ. 318/94, ο Ν. 2817/00, τα προγράμματα σπουδών του ΤΕΙ Πάτρας, για δημιουργία «τεχνολόγων Αρχιτεκτόνων» ολοκληρώνει το χάος που επικρατεί στην απόκτηση των ίδιων επιστημονικών και επαγγελματικών δικαιωμάτων με διάφορους τρόπους.

Πρώτο συμπέρασμα είναι πως η επικερδύμενη «ανατροπή» των επαγγελματιών δικαιωμάτων που είχαν οριστεί με βάση τα ακαδημαϊκά προσόντα πρόματι είναι επί θύραις και σε ευρεία έκταση, πλην όμως για τους αρχιτέκτονες αυτό ήταν γνωστό καθώς η άσκηση της αρχιτεκτονικής στη χώρα πραγματοποιείται σχεδόν από όλη τα τεχνικά επαγγέλματα κάθε βαθμίδας.

Δεύτερο συμπέρασμα είναι πως η κατάργηση της οδηγίας για τους αρχιτέκτονες δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται από το ΤΕΕ με «νιφάρια» και στο πλαίσιο της γενικής οδηγίας που επικρατείται να διαμορφωθεί ως ένα πλαίσιο αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, έτσι αλλιώς τη στιγμή που υπάρχουν βασικές διαφωνίες από τα συλλογικά όργανα των ίδιων των αρχιτεκτόνων και από το ευρωπαϊκό Συμβούλιο (ACE).

Τρίτο συμπέρασμα είναι πως οι επερχόμενες αλλαγές του Ν. 716/77, τα θέματα που σχετίζονται με τις αμοιβές των μηχανικών, οι ζητούμενες ρυθμίσεις για το μητρώο ιδιωτικών έργων ουσιαστικά θα έχουν σημείο αναφοράς τα επαγγελματικά δικαιώματα των διαφόρων ειδικοτήτων μηχανικών και όχι μόνο.

Δ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ - ACE

Δ. 1 Η θέση της ACE στόχευε και σταθερεί στη διατήρηση της Οδηγίας των Αρχιτεκτόνων (85/334/ΕΕC). Η Οδηγία αυτή ήταν το αποτέλεσμα 18 χρόνων εργασίας και αποτελεί μια πολύ αποτελεσματική νομοθετική προσέγγιση της αμοιβαίας αναγνώρισης των προσόντων σχετικά με την αρχιτεκτονική και του δικαιώματος καθήκοντος και ελευθερίας για την παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά. Η άποψη ότι η Οδηγία των Αρχιτεκτόνων είναι αποτελεσματική, εκφράστηκε στο τέλος του απολογισμού της SLIM το 1999, όταν δηλώθηκε ότι οι προβλέψεις της Οδηγίας λειτουργούσαν αποτελεσματικά και ότι θα έπρεπε να διατηρηθεί.

Δ. 2 Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατανοούν και δέχονται απόλυτα τις προβλέψεις της Οδηγίας των Αρχιτεκτόνων. Καθώς η Οδηγία θέτει κριτήρια για την εκπαίδευση των αρχιτεκτόνων, αποτελεί νομικό όργανο το οποίο προστατεύει το δημόσιο συμφέρον διασφαλίζοντας ότι εκείνοι που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με την Οδηγία, έχουν τα κατάλληλα προσόντα και αντιλαμβάνονται την πολιτιστική και κοινωνική σημασία του έργου που αναλαμβάνουν.

Δ. 3 Τον Φεβρουάριο του 2001 υιοθετήθηκε Πρόταση Συμβουλίου σχετικά με την αρχιτεκτονική ποιότητα του αστικού και επαρχιακού περιβάλλοντος (2001/673/CE). Μετά από άρνηση, η πρόταση αυτή επιβεβαίωσε ότι η αρχιτεκτονική αποτελεί στοιχειώδες γνώρισμα της ιστορίας, του πολιτισμού και της ίδιας της ζωής σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και ότι είναι ουσιαστικός τρόπος καλλιτεχνικής έκφρασης στην καθημερινή ζωή των πολιτών και συνθέτει την κληρονομιά του μέλλοντος.

Δ. 4 Η Πρόταση Συμβουλίου καλεί το Κοινοβούλιο να εγγυηθεί ότι η αρχιτεκτονική ποιότητα και η συγκεκριμένη φύση των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών θα ληφθούν υπόψη σε κάθε πολιτική, μέτρο ή πρόγραμμα.

Δ. 5 Πραγματοποιούνται σημαντικές κινήσεις στο Κοινοβούλιο ώστε να απλοποιηθεί και να βελτιωθεί το ρυθμιστικό περιβάλλον. Αυτό αποδεικνύεται με την έκδοση της Λευκής Βιβλίου για την Ευρωπαϊκή Διοίκηση και με την πρόσφατη έκδοση του αρχικού σχεδίου δρόμου της Λευκής Βιβλίου. Αυτό το έγγραφο αναφέρεται σε 17 ενέργειες στις οποίες το ίδιο Κοινοβούλιο σκοπεύει να προβεί ώστε να επιτύχει αυτούς τους στόχους της Λευκής Βιβλίου. Ακολουθούν δύο από τις δράσεις αυτές:

1. Καθιέρωση ελάχιστων κανόνων διαβούλευσης στους τομείς που σχετίζονται με τον σχεδιασμό της νομοθεσίας. Οι κανόνες αυτοί θα επιτρέψουν την αποτελεσματική συμμετοχή όσων επηρεάζονται και θα διασφαλίσουν τη διαφάνεια κατά τη διαδικασία διαβούλευσης.
2. Δημιουργία δυνατότητας αξιολόγησης του αντικτύπου κάθε προτεινόμενης νομοθεσίας σε εκείνους τους οποίους αφορά. Σε περίπτωση σημαντικών προτάσεων η αξιολόγηση πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναλύει τον οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο αυτούς προτεινόμενης νομοθεσίας σε αυτούς που επηρεάζει.

Δ. 6 Η διαδικασία διαβούλευσης που υιοθέτησε το Κοινοβούλιο σε σχέση με τη νέα Οδηγία για την Επαγγελματική Αναγνώριση, δεν σεβάστηκε την

προσέγγιση για το ρυθμιστικό περιβάλλον που τίθεται στη Λευκή Βιβλίο και που αναφέρθηκε παραπάνω (Δ.5).

Τα αποτελέσματα της συνοδικής διαδικασίας διαβούλευσης κοινοποιήθηκαν λίγο πριν από την έκδοση της τελικής διατύπωσης της προτεινόμενης Οδηγίας και η ανάληψη των αποφάσεων της δεν ήταν ακριβής και ξεκάθαρη. Δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί ότι οποιαδήποτε από τις εκπροσωπήσεις που έγιναν από όσους απάντησαν έχουν ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό της νέας Οδηγίας. Συνεκρίμμενα, η ACE πραγματοποιεί δύο συναντήσεις με τις σχετικές Υπηρεσίες του Κοινοβουλίου (τον Ιούλιο και τον Νοέμβριο του 2001) και υπέβαλε λεπτομερές έγγραφο τον Σεπτέμβριο του 2001. Καμία από τις επιστημονικές που έκανε η ACE δεν λήφθηκε υπόψη στη νομοθετική πρόταση.

Δ. 7 Οι προβλέψεις της Οδηγίας των Αρχιτεκτόνων έχουν βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση στις διμερείς διαπραγματεύσεις με τον Υπερπληθιακό Οικονομικό Συνεταιρισμό (ΓΕΡ) και την Εμπορική Πρωτοβουλία Ευρώπης - Καναδά (ΕCΤ) καθώς λειτουργεί ως πλήρως υιοθετημένο Αμοιβαία Αναγνωρισμένο Συμφωνητικό για τους Ευρωπαίους αρχιτέκτονες. Δεν υπάρχει αντίστοιχο συμφωνητικό σχετικά με το επάγγελμα του αρχιτέκτονα στις ΗΠΑ, γεγονός που καθιστά την Ε.Ε. σε πολύ ισχυρότερη θέση σε ό,τι αφορά διαπραγματεύσεις αμοιβαίων συμφωνιών με τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Οι προβλέψεις της Οδηγίας των Αρχιτεκτόνων συνέβαλαν ουσιαστικά στην τελική επιτυχή κατάληξη, σε ενδο-επαγγελματικό επίπεδο, ενός Αμοιβαία Αναγνωρισμένου Συμφωνητικού ανάμεσα στην Ευρώπη και το Μεξικό στο πλαίσιο του Συμφωνητικού Ελεύθερου Εμπορίου Ε.Ε. - Μεξικού.

Δ. 8 Θεωρείται ότι η δομή της προτεινόμενης Οδηγίας δεν είναι άρτια. Χωρίζεται σε «τίτλους», ο καθένας από τους οποίους αφορά σε διαφορετικές ομάδες επαγγελματιών / απασχολήσεων. Ο κάθε «τίτλος» θα έπρεπε να είναι ξεχωριστός, καθώς οι απαιτήσεις της αναγνώρισης των διαφόρων επαγγελματιών είναι ξεχωριστές για κάθε επάγγελμα. Ο διαχωρισμός των τίτλων δεν έχει προβλεφθεί στη διατύπωση όπως αυτή έχει εκδοθεί.

Δ. 9 Η προτεινόμενη Οδηγία διαθέτει παραρτήματα που γενικά περιλαμβάνουν περιγραφές των επιπέδων γνώσης και εκπαίδευσης που απαιτούνται για κάθε συγκεκριμένο επάγγελμα. Προτείνεται η τροποποίηση αυτών των παραρτημάτων να υποβληθεί σε διαδικασίες comitology, αλλά η Οδηγία δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις για το πώς τα επαγγέλματα που επηρεάζουν μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά και έννομα στη διαδικασία τροποποίησης.

Ο κ. Stoodley επιβεβαίωσε ότι σύμφωνα με τις αρμοδιότητες «αναπαρομηνής» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δεν είναι δυνατή η άσκηση έμφωνος εναντίον μιας απόφασης που έχει ληφθεί από ειδικό της comitology. Αυτό δεν είναι δημοκρατικό και τονίζει τον αρνητικό αντίκτυπο που θα μπορούσε να έχει η νέα νομοθεσία στα επάγγελα.

Μια τέτοια διαδικασία υπονομεύει το ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αφαιρεί κάθε ουσιαστική δυνατότητα του να έχει λόγο σε ζητήματα που επηρεάζουν την ποιότητα της γνώσης και της εκπαίδευσης που απαιτείται για τους αρχιτέκτονες, παράγοντες σημαντικούς για τη διασφάλιση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος και της προστασίας του καταναλωτή.

Δ. 10 Σε σχέση με την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο εκπαίδευσης που έχουν θέσει οι αρχιτέκτονες στην προτεινόμενη Οδηγία, δεν προτείνει καμία αλλαγή της κατάστασης που περιλαμβάνεται στην Οδηγία των Αρχιτεκτόνων. Η ACE γνωρίζει ότι η νομική βάση που έχει επιλέξει για την προτεινόμενη Οδηγία δεν επιτρέπει τη δημιουργία τροποποιήσεων της ισχύουσας νομοθεσίας, αλλά η διατήρηση του ισχύοντος προτύπου έρχεται σε αντίθεση με τη συμφωνημένη θέση που έχει υιοθετήσει το επάγγελμα σε παγκόσμιο επίπεδο και αγνοεί το αίτημα της υπάρχουσας Συμβουλευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με το οποίο η ελάχιστη περίοδος θα πρέπει να παροταθεί σε πέντε έτη πλήρους ακαδημαϊκής εκπαίδευσης τα οποία θα συμπληρώνονται από τουλάχιστον δύο έτη πρακτικής εκπαίδευσης. Η θέση αυτή υιοθετήθηκε από όλες τις Οργανώσεις Μέλη της ACE, οι οποίες έχουν υπογράψει το Συμφωνητικό της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (UIA) για τα Προτεινόμενα Διεθνή Κριτήρια του Επαγγελματισμού στην Εξάσκηση της Αρχιτεκτονικής.

Δ. 11 Η προτεινόμενη Οδηγία οραματίζεται την κατάρτιση όλων των υπαρκτών συμβουλευτικών επιτροπών σε σχέση με τις τομεακές και γενικές Οδηγίες για την επαγγελματική αναγνώριση. Οι συμβουλευτικές επιτροπές που υπάρχουν θα πρέπει να αντικατασταθούν από μία μόνο επιτροπή, η οποία θα αποτελείται αποκλειστικά από Κρατικούς Λειτουργούς, θα μπορεί να έρχεται σε επαφή με ειδικούς ή αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, αλλά δεν θα είναι υποχρεωμένη να δίνει αναφορά σε τέτοιες αντιπροσωπείες. Όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι δυνατή η άσκηση έφεσης.

Ο κ. Stoodley δήλωσε ότι το Κοινοβούλιο θα προβεί σε επίσημες συμφωνίες με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των διαφόρων επαγγελματιών που επηρεάζονται, με την εγγύηση ότι τα αιτήματα αυτών των οργανωμένων οργανώσεων θα ληφθούν υπόψη. Ωστόσο, έγινε σαφές ότι οι συμφωνίες αυτές μπορούν να καθιερωθούν μόνο μετά την εφαρμογή της Οδηγίας και ότι θα προέλθουν από έναν μόνο Επίτροπο. Μέχρι τότε, η ACE πρέπει να βασιστεί στις διαβεβαιώσεις του Κοινοβουλίου.

Δ. 12 Κατ' επέκταση του σημείου Δ. 11 που αναφέρθηκε παραπάνω, κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης σχεδιάστηκε μια περιγραφή των νέων διαδικασιών, η οποία θα αναφέρεται ως Συν-ρύθμιση. Σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτές, θα πρέπει να καθιερωθεί μια προσεκτική, έννομη συμφωνία ανάμεσα στις οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τα επαγγέλματα και στο Κοινοβούλιο, η οποία θα διασφαλίζει την επίσημη επιρροή του επαγγέλματος που αντιπροσωπεύεται σε κάθε νομοθετική πρόταση που θα υποβάλλεται από το Κοινοβούλιο. Ο κ. Stoodley είχε διαβίβασε στην ACE ένα ανεπίσημο έγγραφο στο οποίο το Κοινοβούλιο εκθέτει μια σύντομη περιγραφή της οπτικής του σχετικά με τη μελλοντική λειτουργία του νέου, προτεινόμενου συστήματος. Το περιεχόμενο του εγγράφου δεν έπαισε την ACE και άλλα επαγγέλματα, αλλά αναγνωρίζεται ότι η διαδικασία αυτή θα μπορούσε να λειτουργήσει προς όφελος τόσο του επαγγέλματος όσο και του Κοινοβουλίου και ότι απαιτεί περαιτέρω εξέταση.

Δ. 13 Η προτεινόμενη νέα οδηγία έχει μια σοβαρή παράλειψη, η οποία τονίζει την ανακάλυψη προσέγγιση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την επαγγελματική αναγνώριση. Η Πρόβλεψη Δικηγόρου για Υπηρεσίες και Καθιερωμένες Οδηγίες έχει αποκλειστεί από τις προβλέψεις της προτεινόμενης Οδηγίας. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με την καθιερωμένη επιδίωξη του Κοινοβουλίου, να ενισχύσει κάθε υπαρκτό νομοθεσία που αφορά στην επαγγελματική αναγνώριση, μέσα σε μία μόνο Οδηγία. Η διατήρηση μιας τομεακής προσέγγισης αναιρεί το συνολικό σκοπό της προτεινόμενης Οδηγίας και υποδηλώνει ότι το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι κάποια επαγγέλματα είναι διαφορετικά. Δεδομένου ότι το επάγγελμα του αρχιτέκτονα απαιτεί από εκείνους που το εξασκούν, ικανότητες σε τουλάχιστον τρεις ξεχωριστούς τομείς (δημιουργικές, τεχνικές και διαχειριστικές), υπάρχει το ισχυρό επιχείρημα ότι το επάγγελμα δικαιούται τομεακή μεταχείριση.

Δ. 14 Καθώς η ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος επηρεάζει κάθε πολίτη σε κάθε κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ο καθένας από εμάς περνάει περίπου το 85% της ημέρας του μέσα σε κτίρια - είναι σημαντικό για το δημόσιο συμφέρον, εκείνοι που αναλαμβάνουν τη σύλληψη, την παραγωγή και την πιστοποίηση των κτιρίων στα οποία κατοικούμε, να είναι πλήρως και καταλλήλως εφοδιασμένοι. Δεδομένης της εθικής έλλειψης εγγυήσεων της προτεινόμενης Οδηγίας σχετικά με την ποιότητα εκπαίδευσης στην αρχιτεκτονική, η ACE πιστεύει ότι η προτεινόμενη Οδηγία αποτελεί ένα βήμα προς τα πίσω, στα «κοινωτικά αποκλίματα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δ. 15 Η νέα Οδηγία περιλαμβάνει πρόβλεψη για κάποια διαδικασία αξιολόγησης νέων προσόντων στην αρχιτεκτονική, που ενδεχομένως να παρουσιάσει κάποιο υπαρκτό ή νέο Κράτος - Μέλος. Μια τέτοια διαδικασία είναι πολύ σημαντική για να διασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής ποιότητας στον τομέα της αρχιτεκτονικής και του δομημένου περιβάλλοντος και παρουσιάζει ελάχιστες διαδικασίες για τη διασφάλιση της προστασίας του καταναλωτή και την εφαρμογή της Απόφασης Συμβουλίου που αναφέρθηκε παραπάνω στο Δ. 2.

Δ. 16 Συμπεράσματα

Παρά τις διαβεβαιώσεις του κ. Stoodley ότι η νέα Οδηγία και οι διαδι-

κασίες που τη συνοδεύουν σταχεύουν στην απλοποίηση των ζητημάτων που σχετίζονται με την Επαγγελματική Αναγνώριση και οδηγούν στην αύξηση του κριτηρίου των προσόντων σε όλα τα επαγγέλματα, το κείμενο της προτεινόμενης Οδηγίας δεν πιστοποιεί κάτι τέτοιο. Η ACE θεωρεί ότι αυτή η απλοποίηση θα οδηγήσει σταδιακά στη διάβρωση του τωρινού υψηλού επιπέδου των προσόντων, καθώς και τα κριτήρια της μόρφωσης και της εκπαίδευσης θα εκτεθούν στην comitology και σε αποφάσεις Κρατικών Λειτουργών, στους οποίους θα μπορεί να ασκηθεί πίεση από ομάδες που δεν θα ενδιαφέρονται άμεσα για το δημόσιο συμφέρον.

Ε. ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Οι αρχιτέκτονες και οι Πρόεδροι όλων των σχολών αρχιτεκτονικής στη χώρα είχαν εκφράσει τη θέση πως οι σπουδές στον τομέα της αρχιτεκτονικής δεν μπορεί να υπόκεινται σε μηχανιστικές επεξεργασίες του τύπου 3+2. Η εκπαίδευση και η απόκτηση πτυχίου στην αρχιτεκτονική προϋποθέτουν τουλάχιστον 5ετή εκπαίδευση.

Ταυτόχρονα μετ' επιτάσεως τίθενται τα θέματα αναφορικά με τα προγράμματα σπουδών και την εμπλοκή των επαγγελματικών ενώσεων στη διαδικασία, την πιστοποίηση των πανεπιστημίων και πανεπιστημιακών σπουδών αλλά και των παρεχόμενων σπουδών στον τομέα της αρχιτεκτονικής.

Ακόμο θέματα που αναφέρονται στην πρακτική άσκηση, τη διαδικασία άσκησης επαγγέλματος και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

ΣΤ.

Η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου (N. 4663/30) αποτελεί δέσμευση της χώρας σε σχέση με την ΚΟ 85/384/ΕΟΚ και η συνεχιζόμενη παραμονή αυτού του καθεστώτος παραβιάζει τις διατάξεις της οδηγίας.

Η άσκηση της αρχιτεκτονικής πρέπει να πραγματοποιείται από τους καθ' ύλην αρμόδιους τόσο στο επίπεδο του γνωστικού αντικείμενου όσο και των επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Η απόκτηση ενιαίου πτυχίου αρχιτεκτονικής και η άσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα προϋποθέτει 5ετή εκπαίδευση ώστε με γνώση της αρχιτεκτονικής, με ευρηματικότητα, με αμφισβήτηση στις έτοιμες λύσεις να σχεδιάζει και να εποπτεύει την ολοκλήρωση ενός σύνθετου έργου όπως είναι το κτίριο αλλά και η διαχείριση του ευρύτερου χώρου της πόλης και του τοπίου.

Όλες οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στο κοινοτικό δίκαιο περί αρχιτεκτόνων, το θεσμικό πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο σε συνδυασμό με τις προωθούμενες ρυθμίσεις «σκοντάφτων» στο δίπλοιο: γνωστικό αντικείμενο σπουδών - επαγγελματικά δικαιώματα.

Όλοι εμείς οφείλουμε να ξαναδούμε όλα τα πλέγμα όπως έχει διαμορφωθεί και να ξεκαθαρίσουμε όλα τα σημεία που αφορούν και στο σώμα των μηχανικών.

Η αναβάθμιση της ποιότητας των σπουδών, τα επαγγελματικά δικαιώματα, η δέσια άσκησης επαγγέλματος στις σημερινές συνθήκες επιβάλλουν την ανανεωμένη και σύγχρονη αντιμετώπιση αποφεύγοντας την πρακτική της στρουθοκαμήλη με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου σε όλα τα επίπεδα. Το επιχείρημα του ΤΕΕ ότι εισάγεται άδικη μεταχείριση και υποβαθμίζεται το επάγγελμα του μηχανικού, ίσως πρέπει να αφορηθούν εν πρώτοις και για μας τους ίδιους καθώς τουλάχιστον στον τομέα της αρχιτεκτονικής, οι αρχιτέκτονες βιώνουν μια ιδιότυπη άσκηση επαγγέλματος η οποία έλκει την καταγωγή της από τη δεκαετία του '30.

Στον 21ο αιώνα το Τεχνικό Επιμελητήριο οφείλει να αξιολογήσει την αντιστοιχία γνωστικού αντικείμενου και επαγγελματικών δικαιωμάτων σε όλα τα επίπεδα των τεχνικών επαγγέλματος, ειδικά ως προς τον τομέα της αρχιτεκτονικής.

Οφείλει ακόμα τώρα να δει το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του που κατ' ουδέν τρόπο δεν πρέπει να εστιαστεί μόνο στα «εγκλητικά» ώστε όλοι οι κλάδοι να έχουν αντιστοιχία στα όργανα διοίκησης.

